

1. Milloin voin pitää tauon työpäivän aikana?	2. Olen ollut 3 viikkoa töissä, enkä ole saanut vielä työsopimusta!	3. Joudun tekemään töitä jotka eivät kuulu työnkuvaani.	4. Minulla on vaikea asiakas. En tule toimeen hänen kanssaan!
5. Miten paljon saan lomaa?	6. Haluaisin pitää vapaapäivän ensi viikolla.	7. Minne minun pitää viedä verokorttini?	8. Uudet työtehtäväni tuntuvat liian vaikeilta!
9. Työkaverini siirtää jatkuvasti omia töitään minulle!	10. Jatkuva istuminen töissä koskee selkääni.	11. Luulen että työkaverini käyttää huumeita työpaikalla!	12. En tiedä mitä työtehtäviä minulla on.
13. Lattialla on usein vettä. Olen monesti meinannut liukastua siihen.	14. Työkaverini kiusaa minua. Esimieheni ei tee asialle mitään!	15. Työasiat pyörivät öisin mielessäni. En ole nukkunut kunnolla pitkään aikaan!	16. Joudun tekemään koko ajan ylitöitä!
17. Sairastuin, enkä pääse töihin tänään. Kenelle ilmoitan?	18. Mitä tarkoittaa päiväraha?	19. Kaikki riitelevät työpaikalla koko ajan! Puimme näitä riitoja myös vapaa-aikana Facebookissa.	20. Voinko saada potkut töistä milloin tahansa?

Kysymyskortit leikataan irti toisistaan ja levitetään pöydälle. Kurssilaiset valitsevat kukin lapuista itsensä eniten kiinnostavan/askarruttavan. Mikäli ryhmä on pieni ja aikataulu antaa myöten kurssilaiset voivat valita useamman lapun. Olisi hyvä että mahdollisimman moni teemoista tulisi käsitellyksi.

Kouluttaja rohkaisee kurssilaisia ehdottamaan erilaisia ratkaisuja tilanteisiin.

Lähde: Työterveyslaitos: Koulutuksesta työhön -ohjaajan käsikirja (2012)

(Seuraavalla sivulla valmiita vastauksia kouluttajalle tueksi keskusteluun)

<p>1. Vastaus: Milloin voin pitää tauon työpäivän aikana? Tauoista sovitaan työpaikkakohtaisesti. Jollei työhön sinua perehdyttävä henkilö muista kertoa sinulle työpaikan taukokäytännöistä, kysy häneltä niistä. Muista että työntekijällä on lakisääteinen oikeus tiettyyn, työtuntien mukaan määräytyvään määrään taukoja työpäivän aikana.</p>	<p>2. Vastaus: Olen ollut 3 viikkoa töissä, enkä ole saanut vielä työsopimusta! Ota heti yhteys esimieheesi! Työsopimus tulisi saada allekirjoitettavaksi ennen työsuhteen aloittamista tai viimeistään ensimmäisenä työpäivänä. Vaikka suullinen työsopimus on periaatteessa pätevä, mahdollisessa ongelmatilanteessa voi olla vaikea todistaa mitä on sovittu ilman kirjallista sopimusta. Lue työsopimus huolellisesti läpi ennen kuin allekirjoitat sen. Tarkista mitä sopimuksessa sanotaan esim. palkanmaksusta, työajasta ja irtisanomisajasta.</p>	<p>3. Vastaus: Joudun tekemään töitä jotka eivät kuulu työnkuvaani. Keskustele asiasta lähiesimiehesi kanssa. Ota mukaan keskusteluun työsopimuksesi, ja tarkastakaa yhdessä mitä olette sopineet sinulle kuuluvista työtehtävistä. Mikäli pystyt hoitamaan myös nämä ylimääräiset työtehtävät, voidaan ne kirjata työsopimukseesi, ja ne voivat olla peruste palkankorotukselle.</p>	<p>4. Vastaus: Minulla on vaikea asiakas. En tule toimeen hänen kanssaan! Asiakaspalvelutehtävissä on syytä säilyttää malttinsa. Ole kohtelias ja hillitse itsesi niin, ettet mene tilanteeseen tunteella mukaan. Pyri purkamaan tilanne jälkeensä joko esimiehesi tai työtoverisi kanssa. Mikäli mahdollista yrittäkää yhdessä sopia ja järjestää niin, että joku muu hoitaisi sijastasi jatkossa asiainnin kyseisen asiakkaan kanssa. Huonoa kohtelua ei tarvitse sietää, mutta muista niissäkin tilanteissa selvittää tilanne rauhallisesti, asiallisesti ja mieluiten esimiehesi kautta.</p>
<p>5. Vastaus: Miten paljon saan lomaa? Vuosilomien määrä määritellään työsopimuksessa. Eri työehtosopimuksissa määritellään tiettyjä vähimmäismääriä lomapäivien kertymisen suhteen. Usein työsuhteen ensimmäisenä vuotena lomapäiviä kertyy 2 kuukaudessa, ja sen jälkeen 2,5 päivää kuukaudessa. Se milloin lomapäivänsä saa pitää on aina sovittava työnantajan kanssa.</p>	<p>6. Vastaus: Haluaisin pitää vapaapäivän ensi viikolla. Voit kysyä esimieheltäsi onko se mahdollista, ja voisiko esimerkiksi joku työkaveristasi tuurata sinua. Muista kuitenkin ettei työnantajalla ole velvollisuutta myöntää sinulle vapaapäivää näin lyhyellä varoitusajalla ellei siihen ole erittäin painavaa syytä.</p>	<p>7. Vastaus: Minne minun pitää viedä verokorttini? Kysy tätä työpaikalla heti samana päivänä kun aloitat työt. Joissain tapauksissa verokorttisi ottaa vastaan esimiehesi, joskus se toimitetaan palkanlaskijalle. Joka tapauksessa on tärkeää toimittaa verokortti hyvissä ajoin ennen ensimmäisen palkan maksua. Jollei työnantajalla ole verokorttiasi, palkasta joudutaan pidättämään 60 % veroa.</p>	<p>8. Vastaus: Uudet työtehtäväni tuntuvat liian vaikeilta! Ota asia rohkeasti puheeksi esimiehesi kanssa. Sano että toivoisit saavasi lisää perehdytystä työtehtäviisi. Mikäli työtehtävät tuntuvat vielä harjoittelun jälkeensäkin liian vaikeilta, kysy voidaanko työyhteisössä miettiä töiden jakamista eri tavalla, jolloin voisit tehdä enemmän niitä työtehtäviä jotka sujuvat hyvin.</p>

<p>9. Vastaus: Työkaverini siirtää jatkuvasti omia töitään minulle! Jos mahdollista, juttele ensin asiasta tämän työkaverin kanssa: Huomaako hän itse miltä hänen toimintansa vaikuttaa? Ellei asiaan tule muutosta, on sinun kerrottava asiasta esimiehellesi. Keskustelujen esimiehesi kanssa tulisi olla luottamuksellisia.</p>	<p>10. Vastaus: Jatkuva istuminen töissä koskee selkäni. Kerro asiasta esimiehellesi, ja hakeudu työterveyshoitajan tai työterveyslääkärin vastaanotolle. Työterveyspalveluiden kautta pyritään löytämään tilanteeseen ratkaisu esimerkiksi mittaamalla, että työtasot ovat sinulle sopivalla korkeudella ja miettimällä mahdollisuuksia tehdä töitä niin, että työskentelyasentoja on mahdollisuus muuttaa päivän mittaan.</p>	<p>11. Vastaus: Luulen että työkaverini käyttää huumeita työpaikalla! Kyseessä on melko vakava epäily, joten mieti tarkasti, mitkä asiat saavat sinut epäilemään huumeiden käyttöä. Asiasta kuuluu kertoa esimiehelle. Tämä tapahtuu luottamuksellisesti. Älä missään tapauksessa puhu asiasta muille työkavereille saati ulkopuolisille henkilöille selän takana varsinkaan ennen kuin asia on perusteellisesti selvitetty.</p>	<p>12. Vastaus: En tiedä mitä työtehtäviä minulla on. Kysy asiasta esimieheltäsi tai henkilöltä, joka perehdyttää sinua työtehtäviisi. Työnantajan velvollisuus on perehdyttää sinut tehtäviisi, mutta myös työntekijällä on velvollisuus huolehtia itse siitä, että saa riittävästi perehdytystä ja tietoa siitä, mitä työtehtäviin kuuluu.</p>
<p>13. Vastaus: Lattialla on usein vettä. Olen monesti meinannut liukastua siihen. Kuivaa vesi lattialta, ettei kukaan muukaan liukastu siihen ja ilmoita kiinteistön huollosta vastaavalle taholle tai henkilölle tästä ongelmasta. Muista, että jokainen työntekijä on vastuussa työpaikan turvallisuudesta!</p>	<p>14. Vastaus: Työkaverini kiusaa minua. Esimieheni ei tee asialle mitään! Olet siis puhunut asiasta esimiehesi kanssa, mutta et saa apua. Ota selvää onko työpaikalla luottamusmiestä tai työsuojeluvaltuutettua. Jos on voit pyytää häntä tueksesi selvittämään asiaa. Asiaa voidaan seuraavaksi selvittää esimiehesi esimiehen kautta.</p>	<p>15. Vastaus: Työasiat pyöriivät öisin mielessäni. En ole nukkunut kunnolla pitkään aikaan! Hakeudu työterveyshoitajan tai työterveyslääkärin juttusille keskustelemaan asiasta. Mieti myös, mitkä asiat sinua erityisesti huolestuttavat työhösi liittyen. Olisiko niitä mahdollista muuttaa esimerkiksi esimiehesi avustuksella?</p>	<p>16. Vastaus: Joudun tekemään koko ajan ylityötä! Muista, ettei ylityöhön ole pakko suostua ja siitä tulee maksaa erillinen korvaus. Keskustele asiasta esimiehesi kanssa.</p>

<p>17. Vastaus: Sairastuin, enkä pääse töihin tänään. Kenelle ilmoitan? Jokaisella työpaikalla on omat tähän tilanteeseen liittyvät käytäntönsä. Kysy heti ensimmäisenä päivänä kuinka sairastapauksessa sinun työpaikallasi toimitaan. Selvitä kenelle soitetaan ja tarvitaanko lääkärintodistus jo ensimmäisenä poissaolopäivänä.</p>	<p>18. Vastaus: Mitä tarkoittaa päiväraha? Päiväraha tarkoittaa korvausta ruokailuista ja muista elinkustannuksista, joita työmatkan aikana voi aiheutua. Päivärahan saaminen edellyttää sitä, että paikka jossa työ tehdään, on yli 15 km päässä varsinaisesta työpaikasta.</p>	<p>19. Vastaus: Kaikki riitelevät työpaikalla koko ajan! Yritä pysyä ulkopuolella riidoista äläkä suostu ottamaan puolia ja puhumaan toisista pahaa selän takana. Muista myös, että työpaikkaan ja työkavereihin liittyviä asioita ei missään nimessä saa puida sosiaalisissa medioissa (esim. Facebook)! Voisit itse miettiä, millä asioilla työyhteisön ilmapiirin voisi saada mukavammaksi. Minkä pitäisi muuttua? Millainen olisi mukava työilmapiiri?</p>	<p>20. Vastaus: Voinko saada potkut töistä milloin tahansa? Uudessa työsuhteessa on yleensä aina käytössä koeaika. Koeaika voidaan yleensä sopia pisimmillään neljän kuukauden mittaiseksi. Koeajan pituus kirjataan työsopimukseen. Koeajan aikana sekä työnantaja että työntekijä voivat purkaa työsopimuksen ilman varoitusaikaa tai erityisiä perusteluja. Koeajan jälkeen noudatetaan irtisanomisaikoja, jotka määräytyvät työsuhteen pituuden ja työehtosopimusten ja työsopimuslain mukaan. Se tarkoittaa sitä, että yleensä esimerkiksi alle vuoden pituisessa työsuhteessa irtisanomisaika on kaksi viikkoa ja yli vuoden pituisessa neljä viikkoa. Jos työnantaja siis silloin irtisanoo sinut, on hänen maksettava sinulle irtisanomisajan ajalta palkkaa vaikka sinulla ei enää olisikaan velvollisuutta olla töissä.</p>
---	--	--	--